

cm
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

Det här verket har digitaliseringen vid Göteborgs universitetsbibliotek.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.

All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.

This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Kundgörelser.

Hos Herr Johan Georg Lange, sen. finnas til köps några Exemplar af en upbyggelig Predikan, om Jesu åmbetens hdga wårdighet i Hans blod och ddd, hållen på Lång-fredag 1764, i St. Nicolai Kyrka uti Stockholm, af Herr Magistr Johen Brander, Notarius vid Stockholms Consistorium, 5 ark, 4:to; Exemplaret kostar 24 öre Silfvermynt på Skrif- och 16 dito på Tryck-papper.

Nästkommande Torsdag, som är femte dag Påske, kl. 2. efter middagen, börjas Auction, uti Gymnasii Bibliotheks-formakret, på framledne Vice Rectorns, Her Magister Peter L. Enanders utvalda bok-samling. Cataloger utdelas på försämda Bibliothek.

Den 16 innenvarande månad kommer på Auctions kamaren härstådes at försäljas Skeppet Nordstjernan, om 81 svåra lästers drägt, som förut kan beses på strömen wid Stig-berget, och des Inventarium hos Herr Jacob Gabr. Brusewitz på Drottninge-gatan.

Den Sko-bod, som tillsörene befannits på söra torget, är nu mera efter sitt befalning nedtagen och flyttad in på Nådhus eller Borg-gården, hvareft ymnig tillgång uppå flere forter stor, til almänhetens tjänst, finnes.

N:o 15.

Göteborgska Seckö-bladet.

Torsdagen, den 11 April, 1765.

Vi komma nu at efter löste N:o 14. sid. 119.
införa de twanne brevven, som där om-
rdes.

A

Höglärde Herr Magister
Högtachr. wen och gynnare,

För Hr. Magisterns åhrade af d. 8. innewanande, tackar jag tiensteligen, och ser ther af V.Cleri, Gothoburgensis diocesis, benägenhet emot mig. Gud then Högsste gifwe them then Präfulem, som med redeligt hierta söker hans åhra och hans dyrtkötta Församblings wålstånd. Jag är glad och förtrogd i mit sinne ther öfwer, at jag ej är bland löpare. Når Kyrko-ordninget kommer en gång, lärer mångom förgå hugen at löpa ther eftur, och i synnerhet om Bisops-instruction så, som hon nu projecteras af några Herrar Politicis, kommer i dagsljuset.

En Anonymus ex diocesi Gothoburgensi,
har inlagt i Ecclesiastique Deputation ett
P Memorial,

Memorial, som är nog bittert emot H:rar Consistoriales thersammastådes. Dock mer calumnier än realiteter. Förbliswer

Högl. Hr Magisterns

Stockh. d. 16 Nov.

1725.

tjenstberedvilligste

E. Benzelius.

B

Höglärde Hr. Magister och Lector.

Jag wördar min gode Guds nåd, som stått mig bij, at jag ej af förargeliga exempel förförd, hafwer fikt och farit efter thet förmåma embedet, som Kongl. Maj:t i anledning af läst. Stiftets omröstande mig omberrodt. Min innerliga hön til min Gud, och min hug skal stådje vara, at kunna troget och osorfäradt gjöra thet samma beställning tillsommer. Hans heliga Namn ware ock thersöre åhradt, at jag hafwer uti Hr. Magistern och Thes H:rar Colleger så uprickige och nitälstande Män, som kunna gjöra den bördan, som är lagd på mina swaga axlar, latt och angenäm.

Jag är sörge öfwer the tidningar, at thet är så stått uti Trivial Scholan, och måste Dnn. collegæ thersammaståds gripa sig an, elliest så wi aldrig goda ämnen. Skulle något föresalla, som Hr. Mag. wet kunna vara mig til uplysing, beder jag om underrettelser, och förbliswer stådse

Hr. Magisterns och Lectorens

Stockholm d. 22 Martii

1726.

tjenstberedvilligste

E. Benzelius.

At

* * * * *
At göra utdrag eller anföra några tankar ur private mäns skrifter, rörande Rikets politiska högmål, medförer ofta den olägenhet, at folk, som ester sådan anledning gerna gå in uti widare uträkningar och öfvervägande af saken, inledas uti en hop bryderi och omväxhet, enär de sedermera komma at se, uti någon annan skrift, öfwer enhanda sak sätta eller stridiga tankar. Den ene kan mena så väl, som den andre: Caius har annan underrättelse, än hwad Titius lagt til grund för sin tankebild: något eller mycket brister för båda twå, och kanske är ingendera fri ifrån en partifher, den man så ogerna widgar. Långt annorlunda är bestäffadt med undervisningar, hvilka flutit ifrån sådane Händer, som, helgade ifrån dylika swagheter, åro fulle af åsyna rön och bewis, och ledas af seende ögon, och låta sanningen komma för almänhetens ögon sådan, som de hemtat henne ur de hemligaste gömor: därmedtan icke vågas någon invändning.

En sådan hem-tanka intog mit finne, när jag i detta ögnablick sicke se en myligen utkommen Skrift under denna titel: Utdrag af Protocollet, hållit uti Secreta Utskottet och til Rikssens Stånders Plena uppgifvit den 22 Martii 1765. På Rikssens Högloft. Stånders befallning tryckt i Stockholm hos L. E. Grefing. 7 ark, 4:o.

När jag nu häraf utplockar, i detta och följande Wecko-blad, allenast något litet här och där,

P 2

SE

sker det under wiz öfvertrygelse, at de bland mine Låsare, som än icke fått del utaf Högbemålta Huswudskrift, lära snart stappa sig den.

Secrete Utstotter, heter det, har tagit den grunden för fast, at en Banks rätta vinst, styrka och säkerhet består uti en reel penninge-stock, men icke uti löpande sedlar och reverser, hvars mynchenhet ej annat kan, än förordnaka ringa förtroende, och åsven vårka på selsva Rikets nu iråkade ställning. = = =

Ifrån år 1738 har med Banken en förmånd hushållning blifvit förd, och i stället at förut blifvit fölgd en rätt Finance-principe, begynte man därifrån wika, under föreställning, at man med Sedlar, ehuru på part utgifne, skulle kunna uträcta det samma, som med klingande mynt.

Uppå en så sviksam grund fröder sig den år 1738 hållne öfverläggning i Banco-Deputationen, hvilken utstakat, at 50000 seippund Plåtar funde på 13 år blifwa utsörde, enår 8 tunnor guld årligen utseppades; hvorvid den assigt förebars, at under sedel-mynters gångbarhet för de utseppade Plåtar, med fördel Silfwer funde insörkassas. Plåtarnes utförsel vårfstältes: men löftet om Silfers återinskaffande foga påtancktes: däremot, genom sedlarnes bruk fingo wepel- eller penninge-handlarne styrka at småningom upstegra Coursen, til des belägenheten blifvit sådan, at de funnat därmed fortvara efter behag. = =

Onödige och med hårdt ansvar påstådde hemligheter hafwa ej ringa bidragit til de för Banco- werkets

werkets Fadelige anstalters nythande och fullföljande, hvilka i en fri Nation aldrig kunnat, utan skydd af antagen hemlighet, löpa tullfrie eller blifva oklandrade.

Härtil kommer åsven den betydande orsaken, at de detta werk förundte Privilegier, stadgar och förordningar ofta saklöst blifvit öfverträddé, liksom deras vårdande ej warit af någon nödvändighet. = =

Hvad nu til Bankens stada förelupit, i anseende til Penninge-stockens minfning och Sedelmynters förokande; så har ibland annat warit den anstalten, at til 1740 utskeppa Plåtar emot prämium, men sedanmera och intil 1742, när vinsten blef mera bekant och Coursen började stiga, werkstältes utskeppningen utan prämium.

Härigenom utgick, på dessa få år, utur Banken öfver 30 tunnor guld i Plåtar. = =

Secrete Utstotter wil icke ens nämna de ansenliga Carolin-Capitaler, som under dessa 4 år uttogs, tillika med de 70000 Ducater, hvilke af det utifrån inkomna guldet på 1740 talet blifvit myntade, men utur Banken i tyshet utvärlade. = =

Under samma tid faciliterades Banco-länen, och följagtsligen öktes Sedel-stocken.

Aren 1742, 44 och 45 blef alt specie mynt, same myntad och ommyntad koppar vid hårdt straff, til utförsel förbudet = = ; sidstnånda år 1745 utfärdades åsven förbud emot Plåtars utlefverande ifrån Banken, hvarfaf fölgde at all circulation af Plåtar i och med det samma måtte uti Riket

upphöra; men i det stället bragtes man til den oljekliga utväg, at för rörelsens uppehållande antaga små sedlar med något silje-mynt, hvarafest Plåtar och annat reelt mynt förvandlades til en handels-wara.

Allle desse förfatningar hafwa alt mer och mer bidragit til Wexel-courses stegrande: ty sedan den motwigt var borta, at kunna betala en Wexel med mynt, när Wexel-handlarne, eller Exporteuren begärte större Agio för des Wexel, än om kostonaden kunde blifwa på myntets utförsel, så fick Exporteuren magt att stegra coursen, och hwilken magt blef i den proportion fördökt, som antas let af Exporteurer minstades och Remittenter ökades, emedan utöfningen af denna magt var låttare i få, än flere Personers händer.

-- Ar 1747 stodnade hjälpen emot detta onda åndteligen i Wexel-contoirs inrättande, hvars skyldighet skulle blifwa, at emot vissa betingade vilkor reducera den då upstegne coursen.

-- Werkställigheten af denne anstalt blef de Personer ombetrodd, hvilkas intresse bibehållandet af en hög cours, både warit och åmu år.

Härnäst mer.

Korta Stads-nyheter.

Från Wester-sjön ankomne fartyg.

Skepparne Hugh Massot ifrån Newry med smör, John Kennedy ifr. Lieth med Barlast, Georg Müir ifr. Dysardt med fyrfäl, William Scott ifr. London med barlast och Packhus-gods, Donald Edie ifr. dito med barlast och tobaks-blader, Widgott

Widgott Stonehouse ifr. dito med barlast, Gunnar Svensson ifr. Lieth med dito, William Gray ifr. Lin med dito och William Oliphant ifr. Kirkaldy med fyrfäl.

Utgående Skepparne Magnus Sjögård til Amsterdam, John Forrester til Alowa, Gunnar Schale och Thomas Soutton til Hull, Thomas Todd til Aberdeen, Thomas Brown och Mathew Woudhaus til Newcastle, Lars Tigerman til Hamburg, Thomas Jameson til Borowstenes, Nils Knape til Liverpool, George Young til Dysart, alle med jern och bräder, Jacob Ruurds til Hamburg, och James Wigham til St. Eustatia i West-Indien med sill.

Sma Årkyrko-tidningar.

I Domkyrko Församlingen åro ifrån den 3 til den 9 April födde 2 gosse- och 5 flicko-barn. Döde Handlangaren från Malmö, Olof Ekelund, 36 år, af lungrot; Kammakaren Mäster Jacob Boman, 55 år, af dito; Pigan Anna Swensdotter, 20 år, af dito; Timmermannen Peter Rymans Son, Bengt, 2 månader gammal, af slag; Skräddaren Peter Nybergs dotter, Sara Caissa, 1 år gammal, af mäfsling; Bisiteuren Nils Kellbergs hustru, Maria Magdalena Hörning, 35 år, af barnsbörd; och Vaktmästaren Jonas Gustasssons dotter, Johanna, 3 månader gammal, af trösten. Wigde Skomakaren Mäster Anders Swartz samt Jungfru Anna Margaretha Staf; Snidkare-gesallen Anders Ahlgvist och Unkan Annika Andersdotter; Packhus-karlen Anders Ahlgren och Pigan Lisa Drake.

I Tysta församlingen vigde Herr Laurentius Lundberg och Jungfru Margareta Christina Rabe.

I Kronhus-församlingen födde 3 barn. Död Soldaten Hindrich Hartwig Andrius hustru, Anna Margaretha Stare, 40 år gammal, af blodstörning. Vigde Corporalen, Gottfried Niedne och hustru Elisabeth Hedmark.

Kundgöreiser.

Ost-Indiska Compagniet kundgör härmed: at den 22 uti denne månad, komma öfverblefne varor af de uti förledet är hemkomna Skeppen Riksens Ständer och Prins Carls ladningar, på Compagniets wanliga Auctions-rum, igenom Auction at försäljas. Emedlertid kunna warorne uti Compagniets Magasin beses, och trykte listor där åfwen erhållas, efter wanligheten.

Trädgårdsnästaren Oluf Grönwall i Gamle-staden tibjuder sig at berjena Stadens Invånare med fristt källe-watn efter prof, som han wil upvisa, nästkommande Onsdag eller d. 17 dennes, vid Tysta Kyrko-bruggan; hwarefter han åttagar sig, at ifrån Maji månads början hvarje dag införa watnet fölledes uti goda och renliga färil, och därmed vara härinne tillstådes på öfwanånda ställe vid klockan 7 förmiddagen, så länge årstiden medgisver. Ang:de pränumeration accorderas med Handelsman Herr Pet. Granberg.

På Stockholms källare finnes frista bergosten til köps.

Hos Herrar Rob. John och Benj. Hall finnes til köps nyligen inkommel Angestl smör, och ost med mera.

N:o 16.

Göteborgska Beckö-Bladet.

Torsdagen, den 18 April, 1765.

Bidare Utdrag af Protocollet hållit i Secrette Utslottet. Se N:o 15.

Låt os nu se de förelagde store upptäkter, rörande Wexel-Contoiren, och huru dessa, med tillsjelp af Kronans och Bankens redborheter, icke allenaft gjort Kronans utgifter otillräckelige, utan åfven, i sin mån, genom courses stegring befunnat hvor och en medborgare särskilt. Detta udföres i sin ordning, enligt företedda bilagor, hvilke åro grundade på Wexel-contoirens contracter och egne räkningar.

Til exempel: Bilagan N:o 3 utvisar 1) at Banken ifrån 1748 den 5 Febr. til den 19 Januar. 1762 förlorat til Wexel-contoiret 7905000 Dal. Kopparmynts capital *.

Ω

2) As.

* Banken hade lemnat dessa 25 en tredjedels tunnor guld til Wexel contoiret under namn af hjelpe till courses fällande

Til åsenvore vil man se på en gång de, i affäkt på Wexel-styrelsen, öfverenskomna contracter.

Jag